

הלקלה, ולפי שדר התפלגות הוא - ע-
בת שחרית מנחה¹⁶.

זדנתו, במהרהות של תפלה מצינו שני
ענינים:

מחז גיסא התפלה היא, עבודה שב-
לב, וכמז'רילי, שזכתה התפלה למדת
ממשי, ולעצרו ככל לכבסם - "אז
היא עבודה שהיא בלב היא אומר זו תפ-
לה: ולאד, תפירות הפשט של תפלה"
הוא מלשון בקשה, והיינו מה שהאדם
מבקש את צרכו מאת הקב"ה.

דשני ענינים אלה - עבודה שבלב
ובקשת צרכיו - שונים ומיז בתפלות,
שהרי, "עבודה שבלב" פירושה (כפשוטו
הלשון) - לעבוד את ה', שענינה קבלת
על מלכות שמים ודביקות בה', וכי-
אחא כמשונו"ש, מסידים הראשונים היו
שורזי שעה אחת ומתפללין כדי שיכוננו
לכם ולאיהם שבשמים, ומבואר בסו"ר,

16) להציר מלכות ארץ ר"ס פס' ג' תפלות
כי עוב וברז וצור'ם כי ותקנו אחו כי בנד
המדיד כי נתקנו מימנו האבות כי לפיכך נפש
אחוז ג' על הסוד שנתקנו, וכן תפלת השחר כי,
17) תענית בתחילה. ירושלמי בריכת שם, וכן
כספרי עקב (יא יב), והוא ברמב"ם ריש הל' תפלה
(בדלקפו סוף ג').
18) עקב שם.
19) ובתפירות ג' תפלה" מלשון התחברות
(חרי"ג ר"פ תפלה ע"פ), אחרת פושטו כרד
ה תסתם א, א ויהי שפ, א (ע"פ פ"ש פ"ש פ"ש)
ל' (ח' ו' צ"ח).

20) ברכת ל' ג, ובגמ' שם (ל' ג, והוא בהל'
ת"ת לארז"י שבהערה הבאה, ששורזין ט' שעות
כיום בתפלה.
21) אר"ז סג"ת, נעתיק בשר"פ (ראדרי"ג) שם.
והוא גם הל' ת"ת לארז"י (פ"ד ס"ז), ושם (פ"ס)
הודיע והשל"י, ולא היו תושבין לביטול תורה או
שורזת כבוד כולמי לפי שמצות הדביקות האמיתית
ביראה ואחבה היא גדולה ממצות ת"ת וקריאת
אל"ה.

11) ברכת לא, א, וכן בירושלמי בריכת שם.
והוא ברכת כ, ב, אבל ראה ר"ש שם ד"ה ה"ג
הנחת הבה שם, וראה חר"ה בתפלה שם.
12) ודאל"ג א"י שם יד.
13) תפלות ג' ית, והוא גם ברמב"ם הל'
תפלה שם, וראה שם ה"ח, ובשאלות פ' ל'
(שאלת ח) ולמד עצם החיוב, ולצ"ח תלת דמיני
בומצ' כספרי הו.
14) להציר מהצ"ח בירושלמי ר"פ שם, שג'
תפלות הם כבוד, ג' פעמים שורזין משונה, ע"ש.
ולהציר שבת, והוא יפה בדעה זו כהסוד שריב"ת
שחורזת מנחה, והוא יפה תואר (השלם) שם שגבס
... כסוד היום שזוהו תולך אחר הלקלה.
15) תולך פג' סע"א.
16) וראה צ"ח תולך הערה 2.

תפלת ערבית היא התפלה האחרונה כמו
שהקובת אברים ופדורים בלילה היא
השלמה לקרבנות שקרבו ביום.

ולכאורה צ"ע מהא דאחא בגמ' ש:
"טעה ולא התפלל ערבית מתפלל בשח-
רית שתיים, שחורית מתפלל במנחה שתיים
... איבעיא להו טעה ולא התפלל מנחה
מה שיתפלל ערבית ב', אח"ל טעה ולא
התפלל ערבית מתפלל שחורית ב' משום
זחד יומא הוא דכתיבי ויהי ערב יהי
בוקר יום אחד אבל הכא תפלה בפקום
קרבן הוא וכיו דעבר יומי בטל קרבנו, או
דלמא כיו דצלומא רחמי היא כל אימת
דכבי מצלי ואולי.

הרי מפורש, דסדרו של ג' תפלות הוא
- ערבית שחורית מנחה, כפי סדר, ברייתו
של עולמי (כמו ק"ש), חז' יומא . . . ויהי
ערב ויהי בוקר יום אחד, ולכן סלקא
דעתך אמנא שאי אפשר להשלים תפלה
מנחה בתפלת ערבית של אחרי, כיו שכ-
בר עבר יומי (וגם לפי המסקנא דלא אנ-
רין) "ערב יומי בטל קרבנו, ה"ז רק לפי
ג' תפלות ערבית ערבית, ועד"ז ברמב"ם הל'
תפלה פ"א ה"ח, ועוד, ירושלמי ר"פ שם (וראה
מפרשים שם).
8) ברכת כ' א.

9) וראה השק"ס כפי ירושע בריכת שם, יד'
לכאורה הוא תפלה בשלם קרבי הוא ספס
להיפך, שיכולים להשלים מנחה בערבית, כמו
הקס"ת אברי הממד בלילה לאחד - שא"א
להשלים ערבית שחורית שחורית מנחה של אחרי,
ע"ש באר"ד (וראה גם צ"ח לוח"ט שם ד"ה אביע'
להל' - וראה מארי שבהערה הבאה.
10) אבל במארי בריכת שם דזה שאז אמר'ם
עבר יומי בטל קרבנו הוא לפי שאי אברי'ם
ופדורים שמתעללין כל הלילה מקרבן יומי שעבר
המ'.

א תנוי, "תפלת השחר עד חצות . . .
תפלת המנחה עד הערב . . . תפלת הערב
אין לה קביע, וכבר עמדו במפרשי' על
טעם השינוי, שגבי קיש' החחיל התנאי ב-
קיש' של ערבית (מאימתי קרדי את שמע
בערבית?) ואילו כאן גבי תפלה נשנו ה-
תפלות כסדר דשחורית מנחה וערבית.
וביותר יקשה להמ"ז בגמ' שהטעם
שהחחיל בקיש' של ערבית הוא כמרייתו
של עולם דכתיבי יהי ערב ויהי בקר יום
אחד, וללא משום דסמדי אקרא, כשבכר
ובקומי, ש"א"כ אינו מקפיד קרא אלא
אקיש"י, וא"כ גם כסדר התפלות החיל ל-
מיתני הלי.

וביאר, דשאני תפלה מקי"ש, דמצד
עצם התקנה תפלה הרי סדר התפלות
הוא - שחורית מנחה ערבית: ה' למי"ד
תפלות אבות תקונים - ה' אברום ויקן
תפלת שחורית יצחק תפלה מנחה ויעקב
תפלת ערבית, וה' למי"ד, תפלות כבוד
תמיד תקונים, ה' שחורית ומנחה הן
כנגד שני הממדים, הרי שחורית היא כנגד
אבריים ופדורים, וערבית היא כנגד
קרבים והולכים כל הלילה, ומצא ש-
1) ברכת רפ"ד.
2) פ"ד והשע וצ"ח ברכת רפ"ד. ספ"ח
חכמים שם לותר"ה תפלות, ועוד, והחצי מלכות
שבתורה¹⁶.
3) ר"ש ברכת.
4) באשמת א' ה.
4) תודיה א' הכי ברכות שם.
5) ברכת כ', ב, ועד"ז בירושלמי שם פ"ד ה"א
(שם פ"ס), וראה מנחות למודות"א ב"ר פ"ש
חז' (פ"ס) א.
6) ברכת שם, ועד"ז בירושלמי ר"פ שם.
7) ברכת שם (ראה ר"ש שם ד"ה ופדורים

לוח בעבודת השם, יוכן בהקדם הביאור הפנימי בכלל הנ"ל, במעשה בראשית חיים הולך אחר הלילה, ומקדישם בלילה הולך אחר היום, שהם שני סדרים בעבודת דת ה' שהיה הכלל ד', במעשה בראשית חיים הולך אחר הלילה, קאי גם בענין מצוה ועבודת השם המפורסם בזמן, שהיום הולך אחר הלילה.

הסברת הענין:²⁵

מעשה בראשית מורה על העבודה להמשך קדושה בענין העולם, וקדישם היא העבודה בענינים שהקדושה היא בהתגלות בהם. וכך הוא בעבודת כאריא כפרט, שהאדם כלל מנשמה וגוף: "קדיש" שייך מורה על העבודה המביאה ליי גילוי קדושת הנשמה, שהיא חלק אלקיה ממעל ממש²⁶: "מעשה בראשית" היא עבודת זכור הגוף (וכן ענין העולם).

וזהו גם טעם ההבדל, ש"במעשה בראשית חיים הולך אחר הלילה", ובקדישם לילה הולך אחר היום:

ב"קדיש" (גם) ההתחלה היא ב"יום" ואר, כיון שכל עיסוקו הוא בדברים ש- הקדושה בהם היא בהתגלות (אור וגו' לוי): ואזכיר עולה מחיל אל חיל, להוסיף ולעלות באור הקדושה (כהכללית מעלין בקדש) שמוזה מובן, שלא זו בלבד שה- "לילה" הבא לאחרי ה"יום" (ב"קדיש") הוא ג"כ ענין של אור וקדושה, אלא עוד זאת, ש"לילה" זה הוא למעלה מאור היום ש- לפניו

35) ליהי' מתמבאר בכ"ב בחיורו שני העני- ניין, אם יושב קדם לאור או יושב (וכן אם לילה קדם ליום או להיפך) ע"ד החסידות - ראה ס' ה- ערכים הויז ע"ד אור ביום לחשב ספיק ב ואיל.

36) ל' התניא דפי"ב.
37) ברבות נח"א, ושי"ג.

החיות והדיו' דמצות התפלה הוא בקשת צרכי (שהוא גוף, מעשה בראשית שב- תפלה כ"כ"ל שורה עצם התפארת דתפלה: משא"כ, עבודה שכל"ל הוא רק תאור מצב הגוף המתפלל, זכרי שמוחי' הופ- צא דבקשת צרכי כדבעי צריך הגוף לאהיה במצב של "עבודה שכל"ל, ותלעדו חסר בעצם התקשה, אבל מ"מ אין זו מזהות התפלה.

ועפ"י יש לברך דכ"ר הרמב"ם בריש הל' תפלה: "מצות עשה להתפלל בכל יום שונאמר²⁷ ועבודתם את ה' אלקיכם, מפי השמועה למדו שעבודה זו היא תפלה שונאמר²⁸ ולעבדו בכל לבבכם אמרו חכ- מיים" אי זו היא עבודה שכל"ל זו תפלה.

וכבר הקשו במפשישים, אמאי הביא הרמב"ם הכתוב, ועבודתם את ה' אלקיכם, הרי בלא"כ צריך להביא הכתוב, ולע- דו בכל לבבכם, שרק ממנו למדים דקאי על תפלה, "אז זו היא עבודה שכל"ל זו תפלה" (משא"כ בכתוב, ועבודתם את ה' אלקיכם, שלא נתפרש בו, ל"ב, אין הכרח דקאי על תפלה דוקא) - וא"כ ה"ל ל- הביא רק הכתוב ד"לעבדו בכל לבב- כמ"מ.

ויש לומר עי"כ מ"ש בקריית ספר²⁹, דמ- הכתוב, ועבודתם גו"מ למדים ש"מצות עשה להתפלל בכל יום", כי "סמך אסופי' ל-

26) משפטים כ"ב, כ"ג.
27) מסעי בתעודה 17.
28) וי"ב ועוד.
29) ובמין המצות בריש ס' הוד (מ"ט ה' תבא ר' ק הכתוב ד"עבודתם", וגם בסופ"ס ש"א) לא הביא בחוליות המצוה הכתוב ד"לעבדו, (ב' ג' ג' בהמשך הענין מעתיק רק ל' הספרי, ולעבדו זו תפלה, ולא כל הודשה, "אז זו היא עבודה שכל"ל כ"י [ואדרבה, ממשך, אמרו גם כן ולעבדו זו חלומות", ותי' בשחת שיש בחוליות השו"מ].
30) להתייחס לרמב"ם שם, נעתיק בלחיים שם.

"שהיו מתבודדים ומכוונו בתפלתו עד שהיו מגיעים להתפשטות הגשמיות ולתה- גברות רוח שכלית עד שהיו מגיעים קרוב למעלת הנבואה" וכו' כפיפשות, שהבחינה במצב זה של התקשרות, לארון הבל ביה ביראה וארובה עזה ודביקות אמיתית³⁰, אין חושבים ע"ד צרכי עצ- מות³¹.

אלא שהם הם שני הגדרים שבתפלה: "עבודה שכל"ל, שהיא הדביקות בה', ה"י כמו גוף, קדיש³² [זכמו ענין הקרבנות כפשוטו, שהוא הקרבה ליה' ובבית ה', כן הוא ענין התפלה, מה שהאדם עומד לפני ה' וגם תוכו העבודה הוא הדביקות בה' (ע"ד הקרבה ליה' ע"ד ה' וכו') ובקשת הצרכים שב- תפלה ה"י ע"ד ענין "מעשה בראשית" שהאדם חושב ע"ד צרכי עצמו.

ג. והנה, להלכה להעשנה נקטנו (כ"ל) שסוד התפלות הוא עריכת שחרית ומנחה שכלן ליכא אפילו קס"ד במ"ש, שזה ש- יכולים להשלים תפלת מנחה בתפילת ערבית הוא לחיזוקה הסיים של ג' התפלות, ומכאן סודר התפלות להלכה הוא עריכת שחרית ומנחה.

ויש לומר טעם הדבר, כי עי"כ הלכה,

32) ל' אהר"י בהל' ת"ח שם.
33) ראה חסידו ח"י (כ"ב א), צווחו בצלוחי כ"י ככללים הם הם לנו מונוא כ"י, ארית ליה"ש ר"ס ויגש ועוד, ויהא לקי"ש ח"כ ע' 217 ואילך, ושי"ג.
34) ונדפדו גם כסוד שם, שבמהלך היסוד מלמד ע"ד זה שהתפלה היא במקום מסוים... ולכן צריך ליהוד שזאת דוגמת היתכן במנחה כ"י, עי"כ באור (נעתיק ד"ש (דאדרבה) שם, וראה לקי"ש ח"כ ע' 30.
35) ולחיד מפרטיל (הובא בסופ"ס להרמב"ם מ"ש ה' כ"ס הל' תפלה פ"א ה"א) עבודה בתוספת מ"ש (דאדרבה) שם, וראה שבת י' א, כעבא קמי' מ"מ" (וכן בסופ"ס (דאדרבה) אר"ח פ"ס ז' ס' ברבות נ"ג, א' עומד לפני מפתח כ"י, ש"ע אהר"י ח"ט ע"ד ס"ב, וע"ד.

קרא דתניב וברך את לחמד ואת מימד וגו' והוא צורך כל יום הכי נמי תפלה ב- כל יום, "למה"י שאתה שואל צרכי ברה"י ועפ"י יל', שהחילוק בין שני הכותבים ד"ועבודתם גו"מ" ול"עבדו בכל לבבכם" הוא: עיקר ההדגשה בכתוב "ועבודתם גו"מ" היא על בקשת הצרכים (כמ"ש לאח"י, וברך את לחמד גו"מ) ואילו בכתוב "ול- עבדו בכל לבבכם" נאמר רק הענין דעכ"ר דה שכל"ל. וזהו שמשמעו הרמב"ם³² בזה שהקידים הכתוב ד"ועבודתם גו"מ", כי מזהות מצות התפלה היא בקשת צרכי, וזה שתפלה היא, עבודה שכל"ל הוא רק כ"י שבקשה זו תהי' כדבעי, שבקשה ובחתי- נה" (כלשון הרמב"ם) שזוהו רק כשדבור התפלה הוא מתוך רגש הלב, ולכן צריך האדם לערוך את לבו כדבעי, שאז בקשת צרכי היא כמתאים להמשקש צרכי מאת המלך.

וע"ד שמצינו בתפלה גופא, שסדר ה- תפלה הוא, שבחוליה, מגיד שבת של הקדוה בורך הוא ואחר כך שואל צרכי שהוא צריך להם בבקשה ובחתינה ואחר כך נתנו שבח והודיה ליה' על הטובה שהו- פיע ליי³³, ואת אמרת, שכ"י שבקשת צרכי תהי' באופן המתאים, צריך להק- דים לפני סידור שבתו של מקום (וכן ל- טיים בשבת כ"ל).

ד. ביאר שני הסדרים הנ"ל כ"ל תפי-

31) ל' התניא.
32) להיער משפטיים ב"ל הרמב"ם: בתפאצ ש, שצו לעבדו (ויק בהמשך הענין, שהוא צווי לתפלה): ממין המצוה בריש ס' הוד, להתפלל אל"י: ממין המצוה על סוד ההלכות (ובמנחה ליה' תפלה, לעבדו... מתפלה: בריש הל' תפלה מ"ש, להתפלל.
33) שם ה"ב. - וראה בארובה לקי"ש ח"כ ע' 116 ואילך.
34) רמב"ם שם.

2

ושיני סדרים אלו נרמזים גם בנוסח כרכוב קיש של ערביים - „גולל אור מפני חושך וחושך מפני אור⁴⁹“; „גולל אור מפני חושך“ מדגיש שהחושך (לילה) בא לאחר האור (יום) שזהו לפי הסדר דה-פלו ערביה היא טיזס עבודה היום: „וחו-שר מפני אור“ היינו מה שחושך הלילה הוא הקדמה לאור היום שלאחריו, כוסדר ערביים שחורית ומנחה⁵⁰.

ויש לזמור, שזהו גם הטעם שתפלת מנחה קשורה עם אליהו הנביא, מבשר הגאולה⁵¹, „לעולם יהא אדם זוויר בתפלת המנחה שהרי אליהו לא נענה אלא בתפלת המנחה⁵²“ - כי זהו העלוי דימות המשיח, שאז „ידוכר גשמיות הגוף והיעולם ויכלי לקבל גילוי אור ה' שיאיר לישראל⁵³“, ובארפן ש„גיה חשך האומות גם כו⁵⁴“, שהעולם כולו ייעשה ירידה לו יתי⁵⁵.

(משוחח ל' ג' ו' חשך חסיד)

49) נוכח א"ת, ב.
50) רשי"ע יורובו מנ' ריש ע"ב, רשי"ע עזרת במוקדתי כ, מנ' וזאת פסיקא רבתי ספלי' (לח') ועוד.
51) נוכח ג' ב.
52) ל' הנוגיא ספלי'.

וזהו עיי' שמהפכים את חושך העולם ל-אור:

וכן הוא בענין התפלה, שעיקר ענין התפלה הוא הדיבור שבתפלה, שעל ידו נעשה זיכור הגוף והנפש והמית, ה-עבודה במקום החושך ודוקא ולכן סודו ה-תפלות הוא ערביים שחורית מנחה, שה-עבודה היא במקום החושך, ובוה עולים מדרגא לדרגא, בהמשכת קדושה בחושך, עד שמהפכים את החושך לאור.

ולפי סדר זה, תפלת ערביה היא התח-לת העבודה, והסיום ושלמות דג' תפילות הוא בתפלת מנחה, והוה ממאים עם המבואר בכימ' שעיקר המעלה דתפלת מנחה היא בזה שזמנה הוא באמצע היום, כשאדם עוסק בפונטמו כו' ומימ' מפסיק ועומד להתפלל, והיינו מעלת העבודה כפי שהיא קשורה עם עניני העולם דוכא.

48) סדר היום תפלה מנחה (הנבא באהרת לכת ע' ענ') סודו לעולם יהא אדם חרפי' חרצי' (כמרי' קונטרסים ח"א, וכו' ב' כ').
וראה אהרת שם ע' ענ' ואלו' ביאר מעלת תפלת מנחה בכי' הערביים שהיא ביאר מעלת כדורי ההסתר וחושך הנמשך משם אלקים ולכן שיבת ליצחק, צותק עשה לי אלקים ע"ש באור.

תיבות התפלה בשפתים הגמיים, וכמ-בואר בארוכה בספר חתניא, שזהו לפי שתכלית התפלה היא לזכר את הגוף וה-נפש הבהמית שבאדם, שלא צריכים (גם) הדיבור ותפלה.

והם שני הסדרים שבני התפלות: בענין דביקות הנשמה כאלקות, הרי התחלת עבודת היום היא בתפלות שחורית ויס ואור: והסיום ושלמות דדביקות זו הם בתפלת ערביה, שאז מגיע האדם ל-אור וסתום שלמעלה מגדר הנבראים, הפועל בו מצב של ביטול מוחלט ל-הקב"ה.

[ונמצא שמצד גדר זה שבתפלת, הפי-לת ערביה היא למעלה מהתפלות שחורית ומנחה⁵⁶: וזהו מתאים עם הא דדוקא יעקב אבינו תיקן תפילת ערביה, כי יעקב הוא כוהני שבאבות⁵⁷.]

אבל להלכה נקטנו (כנ"ל) שסדר ג' התפלות הוא ערביה שחורית ומנחה, כי תכלית הכוונה של בריאת העולם וירדת הנשמה למטה היא לעשות לו יתי דירה בתחתונים ודוקא, כמבואר בארוכה בספר חתניא, דהיינו בערו"ן הגשמי שהוא „מתחתן... שאין מתחתו למטה ממנו בענין הסתר אורו יתי' וחושך כפול ומכופל“.

43) שר"ע א"ת סקיא סיב ומנאי' שם סקיא. שר"ע אהרתי' שם סיב וסיב'.

44) רפלי' (מנ' א ואילך) שם רפלי'ת, ועוד.
45) ראה חז"א על"ג, ג' נתי' בכיאר' החזר לארמ"ר האמצעי (נג' ד ואילך) להוצי' (ע' פה ואילך), ושם שזהו הטעם שמתפלת ערביה דשוחי' (כרכוב כו' כ' כי היא למטה מנחה, ע"ש, וראה גם לקיטת תבי' ע' 156 ואילך, ושי' וראה שם בבאר ב' הענינים שבתפלת ערביה (סיום עבודת היום א' התחלתו) ע"ד חתניא.
46) ראה כ"י ר"פ ע' זהו שבתפלה הסודמת (נוד').
47) פלי'.

- כי באורי' גופא יש שני אופנים: אור היום, דהיינו התגלות אלקית שיכולה ל-הוקבל אצל האדם באופן שנסאר במי-אות: ואור עליון יותר, אור חסום, הנקרא בשם „חושך⁵⁸“ כי הוא למעלה מהתפוסת האדם, וכאשר מדרגה זו מתגלה ה"ה פועלת על האדם שיתחבל ממציאותו:

וזהו ש„בקדושים לילה הולך אחר ה-ימי, שההתחלה היא בענין האור הגלוי, ואח"כ מגיעים לאור נעלה יותר, אור סתום, שלמעלה מגדר נבראים.

משא"כ, כמעשה בראשית היום הולך אחר הלילה, וכסדר „ברייחו של עולם... וידי ערב (ואח"כ) וידי בוקר“, ברישא חשוכא והדר נוהאריש - כי מטרת עבודה זו היא הפעולה בנולג'ם, ולכן התחלת ה-עבודה היא „מלילה“, כי בתחילת העבודה היעולה הוא במצב של „חושך“, עולם מ-לשנת העליון, שאין הקדושה נראית ונג-לית בו: ועיי' עבודת האדם באים מ„לילה“ ל„יום“, שמאירים את החושך, עד שמתפ-כים את החושך עצמו לאור.

ה' ומהו יזכו גם כנוגע לענין התפלה, שיש בו שני סדרים אלו:

בעבודת התפלה ישננים: היגיעה לג-לות אור נשמתי, עיי' התעוררות אהבת ה' ויראתו כלכו (וזהו ה' עבודה שבלב"ש-תפלה): ואח"כ ישנו הדיבור דתפלה, שאין כוונת הלב מספיקות, אלא צריד לבטא את

38) בחי' ישת חשך סודו' (ראה - לענין חשי-לת ערביה - אהרת מסעי סי' א' שצו' ובכיאר' לת"צ ע' 30), בהשכחה כוהר'ת.
39) וגם מסעי זה נקרא „חושך“, מצד הביטול והעדר המציאות המפעל עיי' בתאום.
40) שבת ע' ב.
41) לקיטת שלח ל' ד' ובכ"ח.
42) ראה בארוכה בזה קונטרס התעודה פ"א, ד"ה א' עומדו תריצי' לקיט' דיבורים חז"ל בזה-פת (תשע"א, א ואילך), ועוד.

3

שחרית

והיו לטמפת בין עיניך : וכתבתם על מנוחות
ביחוד ובשעריך :

אתה הוא עד שלא נברא העולם
אתה הוא משנברא העולם

אתה הוא בעולם הזה ואתה הוא
לעולם הבא קדש את שמך
בעולמך על-עם מקדישי שמך
ובישועתך מרכנו תרום ותגביה
קרננו והושיענו בקרוב למען שמך :
ברוך המקדש שמו ברבים :

אתה הוא יהוה האלהים בשמים ובארץ ובשמי
השמים העליונים : אמת אתה הוא ראשון
ואתה הוא אחרון ומבלעדיך אין אלהים . קבץ
נפוצות קוונך מארבע כנפות הארץ יקירו וידעו
כל-באי עולם כי אתה הוא האלהים לבדך לכל
ממלכות הארץ אתה עשית את השמים ואת
הארץ את הים ואת כל-אשר בם ומי בכל מעשה
ידך בעליונים ובתחתונים שיאמר לך מה
תעשה ומדתפעל : אבינו שבשמים חי וקים
עשה עמנו צדקה וחסד בעבור שמך הגדול
הגבור והנורא שנקרא עלינו וקים לנו יהוה
אלהינו אתיחבר שהבטחתנו על ידי צפניה
הנזק פאמור בעת ההיא אביא אתכם ובעת קבצי
אתכם כי אתן אתכם לשם ולהחלה בכל עמי
הארץ בשובי את שבותיכם לעיניכם אמר יהוה :

ונבונים בבלי השכל בי רוב מעשיהם תהו וימי
מייהם הבר לפניך . ומותר האדם מן-הבהמה
אין כי הכל הבל : לבר הנשמה הטחורה שהיא
עתידה לתן דין וחשבון לפני כסא כבודך וכל
הגוים כאין נגדך שנאמר הן גוים כמר מדלי
וכשתק מאזנים נחשבו הן איים כדק יטול :

אבל אנחנו עמך בני ברייתך בני אברהם
אהבה שנשבעת לו בהר המזבח ורע
יצחק יחידו שנגעך על גפי המזבח עדת יעקב
בנה בכורך שמאבהבתך שאהבת אתו ומשמחתך
ששמחתו בו קראת את-שמו ישראל וישרון :

לפיכך אנחנו חיבים להודות לך
ולשבחך ולפאריך . ולברך

ולברך ולתן שכח והודיה לשמך :
אשרינו מה-טוב חלקנו ומה-נעים
גורלנו ומה-יפה ירשתנו . אשרינו
שאנו משבימים ומעריבים ערב
ובקר ואומרים פעמים בכל-יום :

שמע ישראל יהוה אלהינו יהוה אחד :

ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד :
ואהבת את יהוה אלהיך בכל-לבבך ובכל-
נפשך ובכל-מאריך : והיו הדברים האלה
אשר אנכי מצותך היום על-לבבך : ושננתם
לבניך ודברת בם בשבתך בביתך ובכל-החן
בדרך ובשכבך ובקומך : וקשרתם לאות על-ידך

להבין

ענין תרומת הדשן הנה התפלה היא במקום
קרבן ונקרא ג"כ עבודה שכלב ועיקרה היא
בחי' קו השמאל להיינו בחי' שמאל דוחה כי' בהיות שכל מה
שיחפעל בהתלהבות יותר מהתבוננות אחדות ה' . יותר ירגו
ויתמרמר על נפשו מפני שרואה את עמנו בתכלית הריחוק
מה' אחד, והיינו שמאל דוחה, שמפני גבורת רשפי אש שלהבת
י"ה שמתלבב לה' יתמרמר ודחה את עמנו בתכלית השפלות
כי' וזה ענין שמאלו תחת לראשי, שע"י השמאל דרשפי אש

כי' לפי שהוא צבחי' הסתלקות ועילוי אחר עילוי, מתעלה כנ"י
למעלה למעלה . וזוהו תחת לראשי להגביה את ראשי
כנ"י בת"א, וד"ל . וזוהו מרף לכסף וזוהו ארש לפי
מהללו פי', כמו המרף שבוחר ומזרר את המזבחר, וכל מה
שיוסיפו בו שלהבת, יותר יבחין ויזרר את היותר נקי להוציא
גם את הפסולת הדק כי' ככה חיש לפי שכלו ותבונתו בשתפעל
ברשפי אש ביותר יבחין לזכו להזרר בזיור היותר טוב
והוא להיות שמאל דוחה ביותר להפיל א"ע כנ"ל וד"ל וזוהו
שאומרים

ל"א ו"א
ל"א ו"א

ל"א ו"א

שאומרים בש"ע סלח לנו אחרי שנתעורר בק"ש באו"ר באמרו
 והצבת כו' לפי שהיא הנותנת מאחר שנתפעל ברשפי אש או"ר
 כו' יהיה יותר חוטא בעיניו ע"ד שמים לא זכו בעיניו וסביביו
 כשערה כו' כמ"ש במ"א שכל זה דווקא מפני בחי' ההסתלקות
 וההתלהבות כו' בעליו אחר עליו כו' וד"ל (ועד"ו) ניתקן
 בקרבנות מצות תרומת הדשן בהיות שריפת הבאת' הוא ע"י אש
 של מעלה אר"ה דאכיל קרבניו כו' שהוא המזכיר כו' כמו עד"מ
 התמקף לכסף כו' והיינו כמו ההתלהבו' בנפש הבהמית בעבודה
 שבלב כו' (והאפר הנשאר ממנה הוא בחי' השפלות) דשמאל
 דוחה כו' ולכך מצוה לשמואל אצל המזבח כמ"ש ושמו אצל
 המזבח (נבלע במקומו) כידוע לפי שע"י הדחיה הזאת יוכל אח"כ
 להזקק יותר באח"ס (אבל מה שלא יוכל ליבלע במקום
 המזבח ויניאורו מתחון למחנה הוא העלבות שלא יגיע ממנה
 חועלת לעבודת ה' כלל רק ששפיל את האדם להיות כאבן
 דומם להיות מתייאש בעצמו כו' שזה אסקופה לדריסת רגלי
 החיטונים כו' וד"ל (ובכדי להבין שרשן של דברים הנ"ל יש
 להקדים המזבח בבהאריו"ל שיש ב' מיני בירורים (הא' מה
 שנברר ונתעלה ונכלל באותו עולם (הב' מה שא"א לו עוד
 להתברר נדחה ויוצא לחוץ בבחי' פסולת לעולם שלמטה
 הימנו (עס) יוצרר ממנו עוד ע"ד הזה עד שמה שלא נברר
 בי"י נדחה לעשיה ומה שלא נברר מעשי' הוא תכלית הגסות
 כו' (ועד"ו) במצות תרומת הדשן יש ב' בירורים הללו (הא'
 מה שיוכל להתברר מן אפר הבהמה וליכלל וליבלע במזבח
 בבחי' העלאת מ"ן (הב' אשר לא יוכל ליבלע נדחה ומזיזים
 אותו חוץ למחנה כו' וד"ל) אך יש להבין כל עיקר שרש
 ענין אשר הבהמה הנשרפת ע"ג המזבח מהו עד שיהיה מהצורך
 לבררו בב' מיני בירורים הנ"ל (הנה ידוע דו' מלכין קדמאין
 דתהו דבחי' עקודים שלפני האנילות הם מבחי' מלכות דשם
 ב"ן כמ"ש וימלך וימת כו' שהוא בגי' בהת"ה) ושרש הבהמה
 הגשמית הוא מבחי' בהמה רבה הנ"ל שלפני האנילות אך ע"י
 שצירת הכלים נפלו בצריאה עד שנתהווה בריאת בהמה
 גשמית כו' כמ"ש במ"א ששרש נפש האדם ממך השמיני הדר
 וכו' והוא בחי' ברודים בחי' התיקון כו' ושרש הבהמות מו'
 מלכין קדמאין לפני מלך כו' (ולמות כו' צריכים לתקן ולברר
 רפ"ח ניטונין שנפלו בשריפת הבהמה ע"ג המזבח דווקא -
 וטעם השריפה יובן עפ"י הקדמה בתחילה להבין כל ענין
 עיקר השבירה איך תתכן בבחי' אנילות דעקודים כו' ומכ"ש
 להמנא הרכבת טו"ר בהם כו' שהדי אין רע יורד מלמעלה
 דלא יגורך רע כו' אך הענין יובן עד"מ הידוע שמסביב
 ההתלהבות באדם לה' בשעת התפלה מתהווה אחר התפלה
 כעם וקפידא שהוא רע גמור ובוודאי בשעת התלהבות לבבו
 לה' לא היה בו אשי' שמן דבר זר בלתי לה' לבדו אך מסביב
 רחיצת דמיו' ויחמם וכאשר נפסק אור ההתלהבות יתחוו
 בגבורות דקדושה הללו שנסתלקו בחי' הגבורות הקשות דיעה"ר

שהוא הכעס כו' כמ"ש במ"א בארובה וגם אז רואים שגם
 קודם שיסתלקו גבורות רשפי אש דקדושה יהיה בהם מקור ושרש
 למיבת יניקת הכעס אח"כ כשיסתלקו כו' - שהרי מזכיר הוא
 שמסביב הגבורות הוא לדקדק עד כחוט השערה כו' (ועד"ו)
 כל זה יובן לדוגמא בבחי' גבורות העליונים דו' מלכין קדמאין
 דבחי' עקודים כו' שהיו מבחי' שם ב"ן דקדושה האלקית לה'
 לבדו ואין זר אחר ח"ו כענין אגא אמלך כו' להיות שהיו
 נכספי' בגודל התשוף להכלל בעצמות אח"ס ב"ה כמ"ש במ"א -
 ואמנם מפני שבחי' חו"ג דעולם התהו בבחי' עקודים כו'
 הן בלתי גבול ומזר כלל מפני שהן למעלה מהשכל כידוע
 שלכך נקרא בהמה רבה כו' ע"כ כח החסד היה רב עוב
 חסדו מאד צלי עכוב ומעלור כלל עד שנמשך ממנו המותרות
 בקליפת נוגה דישמאל (וכח הדין והגבורות) היה ג"כ רב כמו
 מאד עד שנמשך וגסתעף ממנו הגבורות דעשו הקשות שהוא
 כמשל הכעס כו' וזהו ענין סיבת ענין תערוכת טו"ר בספירות
 דבי"ע שהוא כח הדין ממש כמ"ש ויחר אף ה' וכו' (ושרש
 ומקורו בבחי' האנילות היינו ע"ד הנ"ל לדקדק כחוט השערה
 שימנא מסביב גבור' דקדוש' דווקא כו' והוא מפני ריבוי תגבור'
 הכח של הגבורות דתהו שאם היו במדה ובמשקל כמו שהוא
 בבחי' התיקון לא היה מסתעף כ"כ הדקדוק באנילות עד שיהיה
 שרש ומקור לברוח מקטרגים ממש בב"ע ע"י חרון אף ה' כו'
 וכמ"ש ובורא רע כו' וד"ל אך גם זאת הסיבה שנעשה תערוכת
 טו"ר ברבוי כחות הדין כו' לא היה אלא מזר ההתגבורות של ז'
 מלכין קדמאין שנתגברו לעלות ולא יכלו הכלים להבין ונשברו
 ומסביבת השבירה והנפילה הוא שנתערבו טו"ר בב"ע כו' ולא
 מזר (עלמות) הו' מלכין כו' דלא יגורך רע כלל כו' ד"ל והנה
 הבהמה הגשמית שנמשכה מחמת בחי' גבורות הקשות דנוגה
 דאחי"ט (השריפה שנשרפה עלה הלב ע"ג המזבח דזוגמת
 ההתלהבות רשפי אש"ה דו' מלכין קדמאין כו' הג' גבורות
 ממוחקים דשם ב"ן כו' והאפר הנשאר ממנה הן מותרות רבוי
 כחות הדין שנסתעפו אחרי הסתלקות רשפי אש כני"ל במשל -
 וכתו שנראה בחוש שהאפר לא נשאר בו רק מן פסולת החמימות
 בלבד כי עיקר יסוד האש וחמימות התאוה שבבהמה כו'
 נשרפה בשלהבת י"ה באר"י עילאה דאכיל קרבניו כו' כמ"כ
 נבל ונתברר למעלה הגבורות הקשים דכחות הדין מפנימיות
 הגבורות דקדושה הממוחקות וזהו אפר א' פ"ר
 כמ"ש במ"א (ואמנם גם באפר הוא יש עוד בירוק והוא שגם
 האפר עדיין יוצרר ממנו המזכיר ויוכל להכלל וליבלע במזבח
 עילאה בחי' מלכות דאנילות בחי' העלאת מ"ן והנשאר ממנו
 שלא יוכל להכלל יוניאורו חו"ה כו' וענין העלאת מ"ן של האפר
 שהשם אצל המזבח איך ומה הוא יובן ע"ד דוגמא מהעלאת
 מ"ן האשה שממ"ן שלה נוצר (חומר) הולד שלו בלבד (והגורה)
 שלו יטויר ממ"ד וה"ו כמו חומר הכסף שאינו אלא כלי
 לקבל הגורה כו' כמ"כ מהעלאת מ"ן של בחי' הפסולת

מ"א
 מ"ב
 מ"ג
 מ"ד
 מ"ה
 מ"ו
 מ"ז
 מ"ח
 מ"ט
 נ"א
 נ"ב
 נ"ג
 נ"ד
 נ"ה
 נ"ו
 נ"ז
 נ"ח
 נ"ט
 ס"א
 ס"ב
 ס"ג
 ס"ד
 ס"ה
 ס"ו
 ס"ז
 ס"ח
 ס"ט
 ע"א
 ע"ב
 ע"ג
 ע"ד
 ע"ה
 ע"ו
 ע"ז
 ע"ח
 ע"ט
 פ"א
 פ"ב
 פ"ג
 פ"ד
 פ"ה
 פ"ו
 פ"ז
 פ"ח
 פ"ט
 ק"א
 ק"ב
 ק"ג
 ק"ד
 ק"ה
 ק"ו
 ק"ז
 ק"ח
 ק"ט
 ר"א
 ר"ב
 ר"ג
 ר"ד
 ר"ה
 ר"ו
 ר"ז
 ר"ח
 ר"ט
 ש"א
 ש"ב
 ש"ג
 ש"ד
 ש"ה
 ש"ו
 ש"ז
 ש"ח
 ש"ט
 ט"א
 ט"ב
 ט"ג
 ט"ד
 ט"ה
 ט"ו
 ט"ז
 ט"ח
 ט"ט
 י"א
 י"ב
 י"ג
 י"ד
 י"ה
 י"ו
 י"ז
 י"ח
 י"ט
 י"א
 י"ב
 י"ג
 י"ד
 י"ה
 י"ו
 י"ז
 י"ח
 י"ט
 כ"א
 כ"ב
 כ"ג
 כ"ד
 כ"ה
 כ"ו
 כ"ז
 כ"ח
 כ"ט
 ל"א
 ל"ב
 ל"ג
 ל"ד
 ל"ה
 ל"ו
 ל"ז
 ל"ח
 ל"ט
 מ"א
 מ"ב
 מ"ג
 מ"ד
 מ"ה
 מ"ו
 מ"ז
 מ"ח
 מ"ט
 נ"א
 נ"ב
 נ"ג
 נ"ד
 נ"ה
 נ"ו
 נ"ז
 נ"ח
 נ"ט
 ס"א
 ס"ב
 ס"ג
 ס"ד
 ס"ה
 ס"ו
 ס"ז
 ס"ח
 ס"ט
 ע"א
 ע"ב
 ע"ג
 ע"ד
 ע"ה
 ע"ו
 ע"ז
 ע"ח
 ע"ט
 פ"א
 פ"ב
 פ"ג
 פ"ד
 פ"ה
 פ"ו
 פ"ז
 פ"ח
 פ"ט
 ק"א
 ק"ב
 ק"ג
 ק"ד
 ק"ה
 ק"ו
 ק"ז
 ק"ח
 ק"ט
 ר"א
 ר"ב
 ר"ג
 ר"ד
 ר"ה
 ר"ו
 ר"ז
 ר"ח
 ר"ט
 ש"א
 ש"ב
 ש"ג
 ש"ד
 ש"ה
 ש"ו
 ש"ז
 ש"ח
 ש"ט
 ט"א
 ט"ב
 ט"ג
 ט"ד
 ט"ה
 ט"ו
 ט"ז
 ט"ח
 ט"ט
 י"א
 י"ב
 י"ג
 י"ד
 י"ה
 י"ו
 י"ז
 י"ח
 י"ט
 י"א
 י"ב
 י"ג
 י"ד
 י"ה
 י"ו
 י"ז
 י"ח
 י"ט
 כ"א
 כ"ב
 כ"ג
 כ"ד
 כ"ה
 כ"ו
 כ"ז
 כ"ח
 כ"ט
 ל"א
 ל"ב
 ל"ג
 ל"ד
 ל"ה
 ל"ו
 ל"ז
 ל"ח
 ל"ט
 מ"א
 מ"ב
 מ"ג
 מ"ד
 מ"ה
 מ"ו
 מ"ז
 מ"ח
 מ"ט
 נ"א
 נ"ב
 נ"ג
 נ"ד
 נ"ה
 נ"ו
 נ"ז
 נ"ח
 נ"ט
 ס"א
 ס"ב
 ס"ג
 ס"ד
 ס"ה
 ס"ו
 ס"ז
 ס"ח
 ס"ט
 ע"א
 ע"ב
 ע"ג
 ע"ד
 ע"ה
 ע"ו
 ע"ז
 ע"ח
 ע"ט
 פ"א
 פ"ב
 פ"ג
 פ"ד
 פ"ה
 פ"ו
 פ"ז
 פ"ח
 פ"ט
 ק"א
 ק"ב
 ק"ג
 ק"ד
 ק"ה
 ק"ו
 ק"ז
 ק"ח
 ק"ט
 ר"א
 ר"ב
 ר"ג
 ר"ד
 ר"ה
 ר"ו
 ר"ז
 ר"ח
 ר"ט
 ש"א
 ש"ב
 ש"ג
 ש"ד
 ש"ה
 ש"ו
 ש"ז
 ש"ח
 ש"ט
 ט"א
 ט"ב
 ט"ג
 ט"ד
 ט"ה
 ט"ו
 ט"ז
 ט"ח
 ט"ט
 י"א
 י"ב
 י"ג
 י"ד
 י"ה
 י"ו
 י"ז
 י"ח
 י"ט
 י"א
 י"ב
 י"ג
 י"ד
 י"ה
 י"ו
 י"ז
 י"ח
 י"ט
 כ"א
 כ"ב
 כ"ג
 כ"ד
 כ"ה
 כ"ו
 כ"ז
 כ"ח
 כ"ט
 ל"א
 ל"ב
 ל"ג
 ל"ד
 ל"ה
 ל"ו
 ל"ז
 ל"ח
 ל"ט
 מ"א
 מ"ב
 מ"ג
 מ"ד
 מ"ה
 מ"ו
 מ"ז
 מ"ח
 מ"ט
 נ"א
 נ"ב
 נ"ג
 נ"ד
 נ"ה
 נ"ו
 נ"ז
 נ"ח
 נ"ט
 ס"א
 ס"ב
 ס"ג
 ס"ד
 ס"ה
 ס"ו
 ס"ז
 ס"ח
 ס"ט
 ע"א
 ע"ב
 ע"ג
 ע"ד
 ע"ה
 ע"ו
 ע"ז
 ע"ח
 ע"ט
 פ"א
 פ"ב
 פ"ג
 פ"ד
 פ"ה
 פ"ו
 פ"ז
 פ"ח
 פ"ט
 ק"א
 ק"ב
 ק"ג
 ק"ד
 ק"ה
 ק"ו
 ק"ז
 ק"ח
 ק"ט
 ר"א
 ר"ב
 ר"ג
 ר"ד
 ר"ה
 ר"ו
 ר"ז
 ר"ח
 ר"ט
 ש"א
 ש"ב
 ש"ג
 ש"ד
 ש"ה
 ש"ו
 ש"ז
 ש"ח
 ש"ט
 ט"א
 ט"ב
 ט"ג
 ט"ד
 ט"ה
 ט"ו
 ט"ז
 ט"ח
 ט"ט
 י"א
 י"ב
 י"ג
 י"ד
 י"ה
 י"ו
 י"ז
 י"ח
 י"ט
 י"א
 י"ב
 י"ג
 י"ד
 י"ה
 י"ו
 י"ז
 י"ח
 י"ט
 כ"א
 כ"ב
 כ"ג
 כ"ד
 כ"ה
 כ"ו
 כ"ז
 כ"ח
 כ"ט
 ל"א
 ל"ב
 ל"ג
 ל"ד
 ל"ה
 ל"ו
 ל"ז
 ל"ח
 ל"ט
 מ"א
 מ"ב
 מ"ג
 מ"ד
 מ"ה
 מ"ו
 מ"ז
 מ"ח
 מ"ט
 נ"א
 נ"ב
 נ"ג
 נ"ד
 נ"ה
 נ"ו
 נ"ז
 נ"ח
 נ"ט
 ס"א
 ס"ב
 ס"ג
 ס"ד
 ס"ה
 ס"ו
 ס"ז
 ס"ח
 ס"ט
 ע"א
 ע"ב
 ע"ג
 ע"ד
 ע"ה
 ע"ו
 ע"ז
 ע"ח
 ע"ט
 פ"א
 פ"ב
 פ"ג
 פ"ד
 פ"ה
 פ"ו
 פ"ז
 פ"ח
 פ"ט
 ק"א
 ק"ב
 ק"ג
 ק"ד
 ק"ה
 ק"ו
 ק"ז
 ק"ח
 ק"ט
 ר"א
 ר"ב
 ר"ג
 ר"ד
 ר"ה
 ר"ו
 ר"ז
 ר"ח
 ר"ט
 ש"א
 ש"ב
 ש"ג
 ש"ד
 ש"ה
 ש"ו
 ש"ז
 ש"ח
 ש"ט
 ט"א
 ט"ב
 ט"ג
 ט"ד
 ט"ה
 ט"ו
 ט"ז
 ט"ח
 ט"ט
 י"א
 י"ב
 י"ג
 י"ד
 י"ה
 י"ו
 י"ז
 י"ח
 י"ט
 י"א
 י"ב
 י"ג
 י"ד
 י"ה
 י"ו
 י"ז
 י"ח
 י"ט
 כ"א
 כ"ב
 כ"ג
 כ"ד
 כ"ה
 כ"ו
 כ"ז
 כ"ח
 כ"ט
 ל"א
 ל"ב
 ל"ג
 ל"ד
 ל"ה
 ל"ו
 ל"ז
 ל"ח
 ל"ט
 מ"א
 מ"ב
 מ"ג
 מ"ד
 מ"ה
 מ"ו
 מ"ז
 מ"ח
 מ"ט
 נ"א
 נ"ב
 נ"ג
 נ"ד
 נ"ה
 נ"ו
 נ"ז
 נ"ח
 נ"ט
 ס"א
 ס"ב
 ס"ג
 ס"ד
 ס"ה
 ס"ו
 ס"ז
 ס"ח
 ס"ט
 ע"א
 ע"ב
 ע"ג
 ע"ד
 ע"ה
 ע"ו
 ע"ז
 ע"ח
 ע"ט
 פ"א
 פ"ב
 פ"ג
 פ"ד
 פ"ה
 פ"ו
 פ"ז
 פ"ח
 פ"ט
 ק"א
 ק"ב
 ק"ג
 ק"ד
 ק"ה
 ק"ו
 ק"ז
 ק"ח
 ק"ט
 ר"א
 ר"ב
 ר"ג
 ר"ד
 ר"ה
 ר"ו
 ר"ז
 ר"ח
 ר"ט
 ש"א
 ש"ב
 ש"ג
 ש"ד
 ש"ה
 ש"ו
 ש"ז
 ש"ח
 ש"ט
 ט"א
 ט"ב
 ט"ג
 ט"ד
 ט"ה
 ט"ו
 ט"ז
 ט"ח
 ט"ט
 י"א
 י"ב
 י"ג
 י"ד
 י"ה
 י"ו
 י"ז
 י"ח
 י"ט
 י"א
 י"ב
 י"ג
 י"ד
 י"ה
 י"ו
 י"ז
 י"ח
 י"ט
 כ"א
 כ"ב
 כ"ג
 כ"ד
 כ"ה
 כ"ו
 כ"ז
 כ"ח
 כ"ט
 ל"א
 ל"ב
 ל"ג
 ל"ד
 ל"ה
 ל"ו
 ל"ז
 ל"ח
 ל"ט
 מ"א
 מ"ב
 מ"ג
 מ"ד
 מ"ה
 מ"ו
 מ"ז
 מ"ח
 מ"ט
 נ"א
 נ"ב
 נ"ג
 נ"ד
 נ"ה
 נ"ו
 נ"ז
 נ"ח
 נ"ט
 ס"א
 ס"ב
 ס"ג
 ס"ד
 ס"ה
 ס"ו
 ס"ז
 ס"ח
 ס"ט
 ע"א
 ע"ב
 ע"ג
 ע"ד
 ע"ה
 ע"ו
 ע"ז
 ע"ח
 ע"ט
 פ"א
 פ"ב
 פ"ג
 פ"ד
 פ"ה
 פ"ו
 פ"ז
 פ"ח
 פ"ט
 ק"א
 ק"ב
 ק"ג
 ק"ד
 ק"ה
 ק"ו
 ק"ז
 ק"ח
 ק"ט
 ר"א
 ר"ב
 ר"ג
 ר"ד
 ר"ה
 ר"ו
 ר"ז
 ר"ח
 ר"ט
 ש"א
 ש"ב
 ש"ג
 ש"ד
 ש"ה
 ש"ו
 ש"ז
 ש"ח
 ש"ט
 ט"א
 ט"ב
 ט"ג
 ט"ד
 ט"ה
 ט"ו
 ט"ז
 ט"ח
 ט"ט
 י"א
 י"ב
 י"ג
 י"ד
 י"ה
 י"ו
 י"ז
 י"ח
 י"ט
 י"א
 י"ב
 י"ג
 י"ד
 י"ה
 י"ו
 י"ז
 י"ח
 י"ט
 כ"א
 כ"ב
 כ"ג
 כ"ד
 כ"ה
 כ"ו
 כ"ז
 כ"ח
 כ"ט
 ל"א
 ל"ב
 ל"ג
 ל"ד
 ל"ה
 ל"ו
 ל"ז
 ל"ח
 ל"ט
 מ"א
 מ"ב
 מ"ג
 מ"ד
 מ"ה
 מ"ו
 מ"ז
 מ"ח
 מ"ט
 נ"א
 נ"ב
 נ"ג
 נ"ד
 נ"ה
 נ"ו
 נ"ז
 נ"ח
 נ"ט
 ס"א
 ס"ב
 ס"ג
 ס"ד
 ס"ה
 ס"ו
 ס"ז
 ס"ח
 ס"ט
 ע"א
 ע"ב
 ע"ג
 ע"ד
 ע"ה
 ע"ו
 ע"ז
 ע"ח
 ע"ט
 פ"א
 פ"ב
 פ"ג
 פ"ד
 פ"ה
 פ"ו
 פ"ז
 פ"ח
 פ"ט
 ק"א
 ק"ב
 ק"ג
 ק"ד
 ק"ה
 ק"ו
 ק"ז
 ק"ח
 ק"ט
 ר"א
 ר"ב
 ר"ג
 ר"ד
 ר"ה
 ר"ו
 ר"ז
 ר"ח
 ר"ט
 ש"א
 ש"ב
 ש"ג
 ש"ד
 ש"ה
 ש"ו
 ש"ז
 ש"ח
 ש"ט
 ט"א
 ט"ב
 ט"ג
 ט"ד
 ט"ה
 ט"ו
 ט"ז
 ט"ח
 ט"ט
 י"א
 י"ב
 י"ג
 י"ד
 י"ה
 י"ו
 י"ז
 י"ח
 י"ט
 י"א
 י"ב
 י"ג
 י"ד
 י"ה
 י"ו
 י"ז
 י"ח
 י"ט
 כ"א
 כ"ב
 כ"ג
 כ"ד
 כ"ה
 כ"ו
 כ"ז
 כ"ח
 כ"ט
 ל"א
 ל"ב
 ל"ג
 ל"ד
 ל"ה
 ל"ו
 ל"ז
 ל"ח
 ל"ט
 מ"א
 מ"ב
 מ"ג
 מ"ד
 מ"ה
 מ"ו
 מ"ז
 מ"ח
 מ"ט
 נ"א
 נ"ב
 נ"ג
 נ"ד
 נ"ה
 נ"ו
 נ"ז
 נ"ח
 נ"ט
 ס"א
 ס"ב
 ס"ג
 ס"ד
 ס"ה
 ס"ו
 ס"ז
 ס"ח
 ס"ט
 ע"א
 ע"ב
 ע"ג
 ע"ד
 ע"ה
 ע"ו
 ע"ז
 ע"ח
 ע"ט
 פ"א
 פ"ב
 פ"ג
 פ"ד
 פ"ה
 פ"ו
 פ"ז
 פ"ח
 פ"ט
 ק"א
 ק"ב
 ק"ג
 ק"ד
 ק"ה
 ק"ו
 ק"ז
 ק"ח
 ק"ט
 ר"א
 ר"ב
 ר"ג
 ר"ד
 ר"ה
 ר"ו
 ר"ז
 ר"ח
 ר"ט
 ש"א
 ש"ב
 ש"ג
 ש"ד
 ש"ה
 ש"ו
 ש"ז
 ש"ח
 ש"ט
 ט"א
 ט"ב
 ט"ג
 ט"ד
 ט"ה
 ט"ו
 ט"ז
 ט"ח
 ט"ט
 י"א
 י"ב
 י"ג
 י"ד
 י"ה
 י"ו
 י"ז
 י"ח
 י"ט
 י"א
 י"ב
 י"ג
 י"ד
 י"ה
 י"ו
 י"ז
 י"ח
 י"ט
 כ"א
 כ"ב
 כ"ג
 כ"ד
 כ"ה
 כ"ו
 כ"ז
 כ"ח
 כ"ט
 ל"א
 ל"ב
 ל"ג
 ל"ד
 ל"ה
 ל"ו
 ל"ז
 ל"ח
 ל"ט
 מ"א
 מ"ב
 מ"ג
 מ"ד
 מ"ה
 מ"ו
 מ"ז
 מ"ח
 מ"ט
 נ"א
 נ"ב
 נ"ג
 נ"ד
 נ"ה
 נ"ו
 נ"ז
 נ"ח
 נ"ט
 ס"א
 ס"ב
 ס"ג
 ס"ד
 ס"ה
 ס"ו
 ס"ז
 ס"ח
 ס"ט
 ע"א
 ע"ב
 ע"ג
 ע"ד
 ע"ה
 ע"ו
 ע"ז
 ע"ח
 ע"ט
 פ"א
 פ"ב
 פ"ג
 פ"ד
 פ"ה
 פ"ו
 פ"ז
 פ"ח
 פ"ט
 ק"א
 ק"ב
 ק"ג
 ק"ד
 ק"ה
 ק"ו
 ק"ז
 ק"ח
 ק"ט
 ר"א
 ר"ב
 ר"ג
 ר"ד
 ר"ה
 ר"ו
 ר"ז
 ר"ח
 ר"ט
 ש"א
 ש"ב
 ש"ג
 ש"ד
 ש"ה
 ש"ו
 ש"ז
 ש"ח
 ש"ט
 ט"א
 ט"ב
 ט"ג
 ט"ד
 ט"ה
 ט"ו
 ט"ז
 ט"ח
 ט"ט
 י"א
 י"ב
 י"ג
 י"ד
 י"ה
 י"ו
 י"ז
 י"ח
 י"ט
 י"א
 י"ב
 י"ג
 י"ד
 י"ה
 י"ו
 י"ז
 י"ח
 י"ט
 כ"א
 כ"ב
 כ"ג
 כ"ד
 כ"ה
 כ"ו
 כ"ז
 כ"ח
 כ"ט
 ל"א
 ל"ב
 ל"ג
 ל"ד
 ל"ה
 ל"ו
 ל"ז
 ל"ח
 ל"ט
 מ"א
 מ"ב
 מ"ג
 מ"ד
 מ"ה
 מ"ו
 מ"ז
 מ"ח
 מ"ט
 נ"א
 נ"ב
 נ"ג
 נ"ד
 נ"ה
 נ"ו
 נ"ז
 נ"ח
 נ"ט
 ס"א
 ס"ב
 ס"ג
 ס"ד
 ס"ה
 ס"ו
 ס"ז
 ס"ח
 ס"ט
 ע"א
 ע"ב
 ע"ג
 ע"ד
 ע"ה
 ע"ו
 ע"ז
 ע"ח
 ע"ט
 פ"א
 פ"ב
 פ"ג
 פ"ד
 פ"ה
 פ"ו
 פ"ז
 פ"ח
 פ"ט
 ק"א
 ק"ב
 ק"ג
 ק"ד
 ק"ה
 ק"ו
 ק"ז
 ק"ח
 ק"ט
 ר"א
 ר"ב
 ר"ג
 ר"ד
 ר"ה
 ר"ו
 ר"ז
 ר"ח
 ר"ט
 ש"א
 ש"ב
 ש"ג
 ש"ד
 ש"ה
 ש"ו
 ש"ז
 ש"ח
 ש"ט
 ט"א
 ט"ב
 ט"ג
 ט"ד
 ט"ה
 ט"ו
 ט"ז
 ט"ח
 ט"ט
 י"א
 י"ב
 י"ג
 י"ד
 י"ה
 י"ו
 י"ז
 י"ח
 י"ט
 י"א
 י"ב
 י"ג
 י"ד
 י"ה
 י"ו
 י"ז
 י"ח
 י"ט
 כ"א
 כ"ב
 כ"ג
 כ"ד
 כ"ה
 כ"ו
 כ"ז
 כ"ח
 כ"ט
 ל"א
 ל"ב
 ל"ג
 ל"ד
 ל"ה
 ל"ו
 ל"ז
 ל"ח
 ל"ט
 מ"א
 מ"ב
 מ"ג
 מ"ד
 מ"ה
 מ"ו
 מ"ז
 מ"ח
 מ"ט
 נ"א
 נ"ב
 נ"ג
 נ"ד
 נ"ה
 נ"ו
 נ"ז
 נ"ח
 נ"ט
 ס"א
 ס"ב
 ס"ג
 ס"ד
 ס"ה
 ס"ו
 ס"ז
 ס"ח
 ס"ט
 ע"א
 ע"ב
 ע"ג
 ע"ד
 ע"ה
 ע"ו
 ע"ז
 ע"ח
 ע"ט
 פ"א
 פ"ב
 פ"ג
 פ"ד
 פ"ה
 פ"ו
 פ"ז
 פ"ח
 פ"ט
 ק"א
 ק"ב
 ק"ג
 ק"ד
 ק"ה
 ק"ו
 ק"ז
 ק"ח
 ק"ט
 ר"א
 ר"ב
 ר"ג
 ר"ד
 ר"ה
 ר"ו
 ר"ז
 ר"ח
 ר"ט
 ש"א

עושה כמה פעמים עד שמוציא ממנו כל חלקי הסיגים והפסולת גם היותר דק, והכסף יוצא נקי לגמרי מכל סיג ופסולת, ונמצא דבהיתוך הראשון יוצא הפסולת היותר גס והכסף מעורב עדיין עם פסולת, ובהיתוך האחרון יוצא פסולת היותר דק והכסף נקי לגמרי. והאופן ה' הוא שבהיתוך הראשון יוצא הכסף היותר טוב ונקי לגמרי ואין בו תערובות פסולת כלל, והשאר נשאר הכל בפסולת, אבל יש בו עדיין הרבה כסף, ואח"כ בהיתוך ב' לוקח מהפסולת עוד כסף נקי אבל אינו דק כ"כ כמו הכסף הראשון, והפסולת הנשאר הוא גס יותר, כי ע"י שנלקח ממנו הטוב היינו הכסף נעשה הפסולת יותר גס כו', ויש בו עדיין חלקי כסף, עד שבהיתוך האחרון נלקח כל הכסף אף שאינו דק כ"כ, ונשאר הפסולת היותר גס שאין בו חלקי הטוב ונשלך לחוץ כו'. ונמצא שבהיתוך הראשון מצטרף ומתברר היותר טוב ודק, ובהיתוך ה' מתברר ג"כ הטוב רק שאינו בדקות כ"כ, ובכל פעם נדחה פסולת גסה יותר רק שיש בזה טוב עדיין שג"ז הולך בכלל הפסולת לגבי הטוב שנלקח ממנו, עד שבהיתוך האחרון מתברר כל הטוב גם שאינו דק בעצם כ"כ ונדחה הפסולת היותר גס (וכמו בשמנים שבמקדש במנחות פ"ט שלשה זיתים הן ובהם שלשה שלשה שמנים כו', הראשון למנורה והשאר למנחות כו', הראשון שבראשון אין למע' ממנו כו', דע"ה שגם השני נקי רק שהראשון הוא טוב ודק בעצם והשני אינו בדקות כ"כ כו'). והדוגמא מזה הוא בעבודת הבירורים בהבירור דאו"ח ואו"י, דהבירור דאו"ח הוא שמסיר תחלה הפסולת היותר גס, והיינו דהאדם בתולדתו הוא גס וחומרי, וכמו עיר פרא אדם יולד ונמשך אחר החומרי, וע"ה שיש בו טוב שהוא הנה"א שנמצא בו בהעלם גם מתחלת יצירתו וכמ"ש בהלו נרו עלי ראשי כו', וכמארז"ל נר דלוק על ראשו ומלמדין אותו כל התו' כולה כו', ומכ"ש כשנולד יש בו הנה"א בהעלם כו', אבל הוא בהעלם ובבחי' מקיף לבד, וכמו בכ"י דקודם התפלה הנשמה היא רק באפו שאינה מתפשטת בגוף בבחי' פנימי רק עומדת בבחי' מקיף כו' וכמשנת"ל (ד"ה יהודה אתה יודוך), כמו"כ בתחלת ימי האדם שהנשמה האלקי היא אצלו בבחי' מקיף לבד ומה שפועל בו בכח פנימי הוא הנה"ט כו', וע"כ הוא נמשך אחר הטבעית כו' (וצ"ל דנשמות הגבוהות שאינם נתפסים בגשם מאיר בהם אור הנשמה מתחלתם בפנימי, וכמ"ש ותרא אותו כי טוב הוא דמיד כשנולד הי' בו גילוי האור כי טוב דהיינו גילוי הנשמה כו'), ובהיותו י"ג שנה מאיר בו הנה"א בבחי' או"פ, אבל זהו בהתלבשות מאד בנה"ב שנתפס בהתלבשות זאת ובא בהגשמה, וגם מתעלם אורו ע"י הסתר הנה"ב כו', דההתלבשות היא בבחי' תפיסא כ"כ דרשע מכתיר את הצדיק ונעשה מסך מבדיל כו' וכמשנת"ל (ד"ה ויקח קרח).

וע"כ בגשת האדם אל הקדש כאשר ינדבו לבו ורוחו להיות עובד ה', ראשית דבר צריך להסיר הפסולת היותר גס והוא החומרי' והעביות אשר מורגל בהם ומוטבע בו בעצם טבעו כו', והו"ע שכחי עמך ובית אביך כו', והיינו להיות נקי בבחי' עשי' בפו"מ עכ"פ, ולא רק בדברים האסורים כ"א גם בדברי' המותרים לפרוש א"ע מהתענוגים הגשמי' בדרך כפי' בפועל בדרך הכרח להכריח א"ע שלא להמשך אחרי התענוגים כו', והיינו לא לפעול בעצמו שלא לרצות בהם כ"א רק שבפועל לא יעשה מה שהוא דבר תאוה ותענוג גופני כו' (והכח ע"ז הוא דוקא בכח עצמי שבנפש והוא מה שיש בכח הנפש לכבוש את רוח תאוותו לא בדרך עבודה שפועל

בשעה שהקדימו – תער"ב

א"מז

בעצמו שלא ירצה בהם, כ"א גם בתוקף רצונו מ"מ יבטל את רצונו מפני רצון ה' בלי שום טענה ומענה כלל, רק מפני שיודע שזה היפך רצון ה' וש"א"ז כלי כלל להיות שורה בזה אור הקדושה ה"ה מבטל רצונו כו', והו"ע קדש עצמך במותר לך שזהו בכח החכ' שבנפש כו'). וזהו הסרת הפסולת היותר גס שאין בזה טוב, והיינו שאין בזה שום שימוש אל הקדושה, כי הנה יש מהמדות הטבעי' שיש בהם מ"מ איזה שימוש אל הקדושה, וכמו מדות הגאות שהיא מדה רעה מאד והרחיקו אותה מאד חכמי האמת ונק' אבי אבות הטומאה כנודע, מ"מ ארז"ל ת"ח צריך שיהי' בו שמינית שבשמינית מגסה"ר כו', וכמ"ש ויגבה לבו בדרכי ה' שע"ז דוקא מעוררים למע' ענין כי גאה גאה שמתגאה על גיותנא להיות ואת עשו שנאתי כו' וכמ"ש בהוספות לתו"א ד"ה ויקח המן, אך זהו בחי' הדקות שבמדה הזאת ושנכללת בקדושה היינו שא"ז הגבהה חומרי' כו', אבל הגסות המדות הן במדת הגיאות והן בשארי מדות טבעי' הרי"ז פסולת שאין בזה טוב כנ"ל וצריך דחי' לגמרי כו'. ובעבודה בכל יום הו"ע הכובד ראש שקודם התפלה בבחי' מרירות על הריחוק להיות בבחי' לב נשבר ונדכה שע"ז נעשה שבירת החומרי' בכלל והסרת ההעלם וההסתר הגס כו', כי בכל יום בשינה הוא התגברות החומרי' כו' וכמו שנת"ל (ד"ה ויהיו חיי שרה), וע"י הכובד ראש שקודם התפלה נשבר החומרי' כו', ואח"כ הוא בירור וזיכוך הכחות טבעי' ע"י עבודה דנה"א בהתעסקות עם הנה"ב לבררו ולזככו להפריד הרע שבהכחות היינו להיות ביטול הרצון דרצונות זרות, ושהטוב יתעלה ויהי' נכלל בנה"א כו', וזה הבירור הוא לאט לאט בסדר והדרגה דמעט מעט אגרשנו מפניך ותחלה בגסות הרע ואח"כ גם בדקות הרע כו', וכמו בכי"ו בעבודה בתפלה בפסוד"ז שנעשה החקיקה מבחוץ בנה"ב ע"י ההתבוננות בגדולת ה' בבריאת והתהוות העולמות כו', שע"ז מסיר החוחים וקוצים הסובבים את הנה"ב ומתעלה ע"ז במדרי' עליונה יותר כו', וכמשנת"ל (ד"ה יהודה אתה) דהנה"ב להיותו חומרי בעצם גם לאחר שנעשה ההפרדה הכללי' בראשית העבודה כנ"ל, מ"מ כשהוא במקומו א"א לעשותו כלי לאור אלקי' וע"י החקיקה מבחוץ שמתעלה בדרגא עליונה יותר ה"ה נעשה בדקות יותר (ער ווערט איידעלער במהותו) כמשנ"ת שם, ויכולים לעשותו כלי כו'. ואח"כ בברכת ק"ש וק"ש שפועל ביטול פנימי בהנה"ב בהכחות שלו להיות ואהבת את ה"א בכל לבבך בשני יצריך כו', דכל מה שמתקרב יותר לאלקו' בהשגה פנימי' שזהו בחי' הקירוב מה שהוא בבחי' השגה פנימי' ומאיר בזה האור יותר כו', שזהו ג"כ בהדרגות דתפלה, דתחלה הוא בבחי' הודאה שא"ז השגה כו' כנודע, ואח"כ בפסוד"ז הוא ההשגה וההתבוננות בענין יש מאין כו', אך ההשגה היא בדבר הבלתי מושג בעצם, שהרי עצם הענין דהתהוות יש מאין אינו מושג, דא"א להשיג איך הוא שמאין יהי' יש כו', רק ההשגה בזה איך שבהכרח שהיש נתהווה מאין ואיך הוא אופן ההתהוות דהיינו שבהכרח שהאין מופלא ומובדל מהיש ומ"מ הוא בבחי' קירוב אליו כו' וכמשנת"ל (ד"ה ואלה שמות בני) פרטי הענינים בזה, אבל עצם הענין דהתהוות יש מאין הוא למע' מהשגה כו', וע"כ ההשגה בזה אינה השגה פנימי' דמאחר שבעצם הדבר אא"ל ציור שכלי, ע"כ גם מה שמושג בזה א"ז השגה פנימי' ממש כו'. אמנם ההתבוננות דברכת ק"ש וכמו בענין קדוש כו' ה' צבאות כו' איך שאוא"ס מובדל ומופלא מהעולמות ומה שנמשך בעולמות הוא